EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.11.28.
COM(2012) 750 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

2013. évi éves növekedési jelentés

BEVEZETÉS

A jelenlegi gazdasági és pénzügyi válság az EU-ban mélyreható változásokat indított el. A válság hatását gazdaságaink jelenleg zajló alapos szerkezetátalakítása is tükrözi. Ez a folyamat veszélyes, politikailag kihívást jelent és társadalmi szempontból is nehéz – azonban végre kell hajtani a jövőbeni intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés és versenyképesség alapjainak megteremtéséhez.

A szükséges reformok folytatása érdekében az EU-nak bizonyítania kell, hogy szakpolitikáink működőképesek, idővel eredményeket hoznak és azokat a társadalmainkra gyakorolt hatásukat illetően igazságosan fogjuk végrehajtani. A múlt problémáinak orvoslása, valamint az EU-nak a jövőbe vezető fenntarthatóbb fejlődési irányba állítása a tagállamok és az uniós intézmények közös felelőssége. Felismerve, hogy gazdaságaink szorosan összekapcsolódnak, az EU jelenleg átalakítja gazdasági kormányzását a jelenlegi és jövőbeni kihívásokra való megfelelőbb politikai válaszok biztosítása érdekében.

Ez az éves növekedési jelentés elindítja a 2013. évi európai szemesztert és meghatározza, hogy a közös felelősségvállalást hogyan lehet arra felhasználni, hogy EU-szerte változásokat idézzen elő, megteremtve a növekedés és munkahelyteremtés útjára való visszatérés alapjait.

Háttér

A gazdasági helyzet 2012-ben is törékeny maradt az EU-ban. Az év egészét nézve a GDP várhatóan 0,3 %-kal fog csökkenni az EU-n belül és 0,4%-kal az euróövezetben. Időre van szükség a fenntartható fellendülés irányába való elmozduláshoz[1]. Több éven át tartó gyenge növekedést követően a válság súlyos társadalmi következményekkel jár. A jóléti rendszerek kezdetben csökkentették a válság néhány hatását, azonban azok jelenleg is érezhetőek minden területen. Jelentősen emelkedett a munkanélküliség mértéke, és a nélkülözés és szegénység szintje is nő. Ezek a nehézségek kifejezetten szembetűnőek az euróövezetben, azonban azon is túlmutatnak.

A válság időtartama nem segített a tagállamoknak abban, hogy előrelépést érjenek el a foglalkoztatással, kutatás-fejlesztéssel, éghajlatváltozással/energiaüggyel, oktatással és a szegénység elleni küzdelemmel kapcsolatos Európa 2020 célkitűzések teljesítése terén, és Európa általában véve le van maradva célkitűzései kapcsán[2]. További fejlődésre van azonban szükség valamennyi területen az intelligens, fenntartható és inkluzív európai gazdaság kialakítása felé vezető folyamatban.

A kihívások jelentősen eltérnek az egyes országokban és az euróövezeten belül, azonban a lassú fellendülés az egész EU számára nehéz helyzetet teremt. Az állami és magánszektor szereplői által felhalmozott adósság mértéke korlátozza az új tevékenységek és befektetések lehetőségét. Jelentős mennyiségű fiskális és monetáris politikai eszközöket mobilizáltak, a mozgástér azonban korlátozott. A strukturális reformok döntő fontosságúak Európa versenyképességének helyreállítása szempontjából, azonban sok esetben nehéz ezeket a döntéseket meghozni. A jelenlegi szakpolitikák célkitűzéseinek átláthatósága és a

[1] A gazdasági és foglalkoztatási helyzettel kapcsolatos további információkat talál a Bizottság 2012. november 7-én közzétett őszi gazdasági előrejelzésében és az ezt a jelentést kísérő dokumentumokban.

[2] Az Európa 2020 célkitűzések felé tett előrehaladásról szóló áttekintéshez lásd: „Európa 2020 stratégia – egy intelligensebb, környezetbarátabb és inkluzívabb uniós gazdaság felé?”, Eurostat, Fókuszban a statisztika, 39/2012.

társadalomra gyakorolt hatás tekintetében az igazságosság szem előtt tartása rendkívül fontos a reformok lendületének megőrzésében.

A rövid távú kilátások továbbra is bizonytalanok, de több pozitív tendencia is érvényesül. A hosszú idő alatt kialakult makrogazdasági egyensúlyhiány jelenleg kerül kiigazításra, és Európa egyes részei visszanyerik versenyképességüket, annak ellenére, hogy még sok időre van szükség a teljesítmények közötti eltérések megszüntetéséhez[3]. Haladás figyelhető meg az államháztartás konszolidációja terén, és jelentős lépéseket tettek a pénzügyi piacokon tapasztalt feszültség csökkentése érdekében. Fontos megjegyezni, hogy a mélyreható reformokat végrehajtó országok esetében a kezdeti jelek azt mutatják, hogy a reformok működnek, számos tagállamban csökken az eladósodottság az állami és magánszektorban egyaránt, és sok olyan országban nő a kivitel mértéke, amelyek esetében korábban nagy volt a kereskedelmi hiány.

2012-ben már sokat tettek uniós szinten a pénzügyi rendszereink gyengeségei, az állampapírpiacot jellemző feszültségek és az alacsony gazdasági növekedés közötti ördögi kör megszüntetése érdekében a fenntartható fellendülés feltételeinek megteremtése céljából:

- Az Európai Stabilitási Mechanizmus létrehozása hiteles védőhálót biztosít azon euróövezetbeli országoknak való segítségnyújtásában, amelyeknek korlátozott a finanszírozáshoz való hozzáférése.
- A Növekedési és Munkahely-teremtési Paktumnak a 2012. júniusi Európai Tanács keretében az állam-, illetve kormányfők általi elfogadása lendületet adhat az EU jogalkotói és a közigazgatás valamennyi szintje számára, hogy mobilizálják a rendelkezésükre álló növekedést segítő eszközöket – az egységes piaci intézkedéscsomag végrehajtásától kezdve az uniós strukturális alapok célzottabb felhasználásáig. A Bizottság a közelmúltban az energiapiacok működésének fejlesztését célzó stratégiát, valamint a megerősített iparpolitikát érintő intézkedéseket javasolt.
- A főként az euróövezeten belüli gazdasági kormányzás megerősítését célzó új szabályozásokat hajtanak végre (hatos csomag) és hagynak jóvá (stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződés), vagy fogadnak el várhatóan a közeljövőben (kettes csomag).
- Az Európai Központi Bank fontos intézkedéseket tett az euróövezeten belüli pénzügyi stabilitás megőrzése érdekében.

További, Európa jövőjét befolyásoló kulcsfontosságú döntések még megbeszélések tárgyát képezik:

- Átfogó megállapodást kell elérnünk a 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret kapcsán. Ez kulcsfontosságú lesz a növekedés és versenyképesség helyreállításában egész Európában és az Európa 2020 célkitűzések teljesítésében.
- További fontos lépéseket fontolgatnak a gazdasági és monetáris unió (GMU) megerősítése érdekében. Ezzel a jelentéssel párhuzamosan a Bizottság a valódi GMU-ra vonatkozó tervezetet mutat be, A 2012. decemberi Európai Tanács szintén foglalkozni fog ezekkel a kérdésekkel.

[3] A második riasztási mechanizmus (COM(2012)751) keretében készült éves jelentést, amely meghatározza a makrogazdasági egyensúlyhiányt, a Bizottság ezzel a jelentéssel együtt fogadta el.

A 2012 júliusában elfogadott éves országspecifikus ajánlásokra[4] kellene alapozni a tagállamok fellépését. A végrehajtás képezi a tagállamok és a Bizottság közötti folyamatos párbeszéd témáját, és a Bizottság jövő tavasszal értékeli majd a fejlődést. Az Európai Parlament európai szemeszterről szóló jelentéséből[5] kitűnik, hogy az uniós szintű nyomon követés fontos szerepet tölt be a tagállamok saját erőfeszítésének koordinálásában és kiegészítésében.

Prioritások

Ezen éves növekedési jelentés célja az uniós gazdasági és társadalmi prioritások meghatározása 2013-ra vonatkozóan, a tagállamoknak és az EU-nak szakpolitikáik irányításához szükséges általános iránymutatás biztosítása révén. A jelentés a szakpolitikai koordináció harmadik európai szemeszterét indítja el, amely folyamán uniós szinten együttesen felülvizsgálják a nemzeti teljesítményeket és prioritásokat minden év első félévében. Az Európai Tanács 2013 márciusában útmutatót ad ki, és a tagállamoknak 2013. április közepéig kell bemutatniuk aktualizált nemzeti programjaikat, amelyet követően a Bizottság közzéteszi frissített országspecifikus ajánlásait.

A bizalom helyreállítása, valamint a gazdasági és pénzügyi helyzet stabilitása rövid távú kihívást jelent a strukturális reformok végrehajtása mellett, amelyek megteremtik a fenntartható, sok új munkahellyel járó fellendülés alapjait, valamint lehetővé teszik a gazdaság közép távú átalakulását. Ehhez a kiigazításhoz időre van szükség, éppen ezért most kell cselekedni.

A pozitív jelekre tekintettel, amelyek mutatják, hogy a reformok már kezdik éreztetni hatásukat,
a Bizottság úgy véli, hogy a tavalyi jelentésben megfogalmazott prioritások továbbra is általánosságban aktuálisak, és 2013-ban a nemzeti és uniós szintű erőfeszítéseket újból az alábbi öt prioritásra kell összpontosítani:

- Differenciált, növekedésbarát költségvetési konszolidáció elősegítése
- A normális hitelnyújtás visszaállítása a gazdaságban
- A jelenlegi és jövőbeni növekedés és versenyképesség ösztönzése
- A munkanélküliség kérdésének és a válság társadalmi következményeinek kezelése
- A közigazgatás modernizálása

1. DIFFERENCIÁLT, NÖVEKEDÉSBARÁT KÖLTSÉGVETÉSI KONSZOLIDÁCIÓ ELŐSEGÍTÉSE

A válság eredményeképp az államadósság aránya mindössze néhány év alatt átlagosan a GDP 60 %-áról 90 %-ra nőtt az euróövezetben. Az államháztartást minél előbb át kell alakítani a jóléti rendszerek és közszolgáltatások megőrzése, az állami és más közigazgatási szervek refinanszírozási költségeinek csökkentése, valamint a gazdaság többi részét érintő negatív továbbgyűrűző hatások elkerülése érdekében, beleértve a többi országra gyakorolt lehetséges átterjedést is. A demográfiai fejlemények továbbra is nyomást gyakorolnak az elöregedéssel

[4] Az országspecifikus ajánlások az alábbi honlapon találhatók meg: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_hu.htm

[5] Európai Parlament, „A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszteréről szóló jelentés: a 2012. évi prioritások végrehajtása” [2012/2150(INI)], 2012. október.

kapcsolatos kiadásokra. Fokozott figyelmet kell fordítani a fiskális politikára az euróövezeten belül, ahol a nem fenntartható nemzeti fiskális politikák más tagállamokra gyakorolt hatása erőteljesebb mint máshol.

A jelenleg zajló költségvetési konszolidáció átfogó tendenciája fejlődést jelez: az euróövezeten belüli költségvetési hiány a várakozások szerint a 2010. évi GDP 6 %-ról 2012-re épp 3 % fölé csökken. Az államadósság várhatóan jövőre lesz a legmagasabb az euróövezetben 94,5 %-kal, és 2014-ben az EU-ban, és ezt követően kezd majd csökkenni a GDP százalékában kifejezve.

A költségvetési konszolidáció rövid távon negatívan befolyásolhatja a növekedést. Ez a hatás valószínűsíthetően erőteljesebb lesz a pénzügyi válságok ideje alatt, mivel a többi gazdasági szereplő finanszírozási feltételei szintén szűkösek. Ugyanakkor nem ez az egyetlen tényező, amely fontos a növekedés szempontjából: a kiigazítás összetételével kapcsolatos döntésektől függően a fiskális politika „multiplikátor hatása" eltérő lesz. A tapasztalatok például azt mutatják, hogy a közkiadások GDP-ből való viszonylag magas részesedésével és viszonylag magas adómértékkel rendelkező országokban az adóbevételek növelése helyett a kiadások csökkentése révén elért költségvetési konszolidáció jobban támogatja a növekedést hosszú távon. 2009 és 2012 között a költségvetési konszolidációt nagyjából azonos mértékben a kiadási és bevételi intézkedések segítségével érték el: az előrejelzés szerint a kiadás GDP-arányosan 2 százalékpontos csökkenése és a bevételek 1,3 százalékpontos növekedése várható.

Ezenfelül a költségvetési kiigazítás elhalasztására vonatkozó lehetséges forgatókönyv sokkal költségesebbnek bizonyulna. Számos tagállam nem képes finanszírozni szükségleteit a piacokról vagy küzd kötvényeik kapcsán, hogy feltartóztassa az emelkedő felárakat az államháztartásuk fenntarthatóságával kapcsolatos kételyek miatt. A befektetők bizalmának helyreállítása érdekében az adósság-visszafizetés költségeinek csökkentése és a költségvetési mozgástér biztosítása érdekében ezekben az országokban megfelelő ütemű, határozott erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy az államháztartást fenntartható pályára állítsák. A növekedésre gyakorolt negatív hatást jelentősen csökkenteni lehet, feltéve, hogy a költségvetési kiigazítás megfelelően tervezett. A költségvetési fenntarthatóság visszaállítása ezekben az országokban az állami és magánszektor szereplői számára egyaránt előnyös lesz, valamint hozzájárul az EU átfogó pénzügyi stabilitásához.

Minden tagállam eltérő költségvetési és gazdasági helyzetben van, a Bizottság ezért olyan differenciált költségvetési konszolidációs erőfeszítéseket támogat, amelyek megfelelőek az egyes országok esetében. A Stabilitási és Növekedési Paktummal összhangban ezeknek a stratégiáknak a nominális helyett a strukturális vonatkozásban elért fejlődésre kell összpontosítaniuk, és tartalmazniuk kell a növekedést és társadalmi igazságosságot támogató kiigazítást. Az ilyen differenciált megközelítés segíti a folyó fizetési mérleg egyensúlyhiányának kiigazítását is.

A Stabilitási és Növekedési Paktum megfelelő keretet biztosít a rugalmas és hatékony költségvetési kiigazításhoz. A költségvetési célok nominális értéken kerültek meghatározásra, és sok esetben ez áll a címoldalak középpontjában. A Paktum ugyanakkor a mögöttes költségvetési pozícióra helyezi hangsúlyt, és a Tanács által javasolt konszolidációs erőfeszítés éppen ezért strukturális viszonylatban kerül meghatározásra[6]. Következésképpen, amennyiben

[6] A pénzügyi egyensúlyt strukturális értelemben fejezik ki, amikor azt a gazdasági ciklus hatásaira és az egyszeri és átmeneti intézkedésekre vonatkozóan korrigálják.

ezek a feltételek teljesülnek, egy tagállamnak több időt lehet biztosítani a túlzott hiány kiigazításához, amennyiben a vártnál rosszabb gazdasági helyzet nem teszi lehetővé számára, hogy teljesítse az elfogadott célkitűzést. 2012 folyamán például Spanyolország és Portugália esetében a költségvetési hiánynak a GDP 3 %-os küszöbértéke alá csökkentésére vonatkozó határidőt egy évvel meg kellett hosszabbítani, és nekik ezt a célkitűzést 2014-ig kell teljesíteniük. Amint a túlzott hiány kiigazításra kerül, a tagállamoknak teljesíteniük kell középtávú költségvetési céljukat, amely biztosítani fogja az államháztartás fenntartható szinten tartását.

Azon tagállamok esetében, amelyek elvesztették piaci hozzáférésüket adósságuk újrafinanszírozásához, gyors ütemű költségvetési kiigazításra van szükség a befektetők bizalmának minél előbbi helyreállításához. Az összehangolt erőfeszítés a gazdasági kiigazítási programoknak megfelelően szintén elősegíti a makrogazdasági egyensúlyhiány szükséges korrekcióját. Ezt az Írországban, Portugáliában és Romániában elvégzett pozitív kiigazítás is alátámasztja. Görögországban ugyanakkor ez a folyamat hosszabb és költségesebb volt különböző tényezők miatt, beleértve a program végrehajtását övező visszatérő bizonytalanságot.

A nagyobb költségvetési mozgástérrel rendelkező tagállamok esetében az automatikus stabilizátorok a Paktummal összhangban teljes mértékben betöltik szerepüket. A konszolidáció üteme elősegítheti a növekedést, azonban a tagállamoknak szem előtt kell tartaniuk a késedelmes konszolidációból eredő lehetséges pénzügyi kockázatokat, tekintettel a magas adósságszintből adódó kihívásokra, a népességelöregedéssel kapcsolatos kilátásra és az egyes országokat jellemző viszonylag alacsony gazdasági növekedési potenciálra, valamint a piaci hangulattal kapcsolatos változásból eredő negatív következményekre.

A Bizottság továbbra is figyelemmel kíséri a reálgazdaság alakulását. A jövő év elejére ütemezett, közelgő bizottsági téli előrejelzésekből kiderül, hogy a tagállamoknak sikerül-e követniük az előre elfogadott irányt a strukturális hiány kapcsán elfogadott csökkentés terén, és indokolt-e a túlzott hiány kiigazítására vonatkozó határidő módosítása, teljes összhangban a Stabilitási és Növekedési Paktummal.

A rendezett államháztartás helyreállítása hosszú folyamat. A szigorú uniós irányítási szabályok és a nemzeti költségvetési keretek, az uniós jogszabályoknak megfelelően, idővel hozzájárulnak majd ezen erőfeszítésekhez. A szabályok tartalmazzák a számszerű költségvetési szabályok meghatározását, a független költségvetési intézmények igénybevételét és a középtávú tervezést, valamint az elért haladás többoldalú felügyeletét.

Az államháztartás kiadási oldala vonatkozásában alapvető fontosságú a kiadások általános hatékonyságának és eredményességének a vizsgálata. A helyzet eltérő az egyes országokban, a Bizottság a szelektív megközelítés alkalmazását javasolja a csökkentések tervezése kapcsán a jövőbeni növekedési potenciál és a kulcsfontosságú szociális védőhálók megőrzése érdekében. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy:

- Az oktatást, kutatást, innovációt és energiaügyet célzó befektetéseket prioritásként kell kezelni és lehetőség szerint fokozni kell, az ilyen jellegű kiadások hatékonyságának biztosítása mellett. Fokozott figyelmet kell fordítani a foglalkoztatási szolgálatok és az aktív munkaerő-piaci intézkedések alkalmazási köre és hatékonysága fenntartására vagy megerősítésére, mint például a munkanélküliek képzése és az ifjúsági garancia rendszerek.

- Végre kell hajtani a szociális védelmi rendszerek modernizálását azok hatékonyságának, megfelelőségének és fenntarthatóságának megőrzése érdekében. A nyugdíjrendszerek reformját fel kell gyorsítani a nyugdíjkorhatár és a várható élettartam összehangolása, a korengedményes nyugdíjazási rendszerekhez való korlátozott hozzáférés és a hosszabb aktív életkor lehetővé tétele érdekében. A demográfiai kihívások és az elöregedéssel kapcsolatos kiadásokat érintő nyomás összefüggésében végre kell hajtani az egészségügyi rendszerek reformját a költséghatékonyság és fenntarthatóság érdekében, értékelni kell ezeknek a rendszereknek a teljesítményét a közforrások hatékonyabb felhasználása, valamint a magas színvonalú egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés kettős célja tekintetében.

Az államháztartás bevételi oldala vonatkozásában a közelmúltbeli tendenciák alapján számos tagállam növelte a személyi jövedelemadó és/vagy a héamértéket[7]. Továbbra is van lehetőség van azonban a teljes adóteherről olyan adóalapok felé való elmozdulásra, amelyek kevésbé hatnak károsan a növekedésre és munkahelyteremtésre, valamint az adórendszerek hatékonyabbá, versenyképesebbé és igazságosabbá tételére. Ehhez az elmozduláshoz csomagszintű megközelítésre van szükség, amely méltányos újraelosztást biztosít, és alkalmazkodik az egyes tagállamok körülményeihez. A Bizottság ezért az alábbiakat javasolja:

- A foglalkoztatási adóterheket jelentős mértékben csökkenteni kell azokban az országokban, ahol azok meglehetősen magasak és akadályozzák a munkahelyteremtést. A reformok jövedelemsemlegességének biztosítása érdekében, növelni lehet az olyan adókat, mint a fogyasztási adó, a visszatérő vagyonadó és a környezetvédelmi adókat.
- További bevételeket kell teremteni lehetőség szerint az adóalapok szélesítése révén az adókulcsok növelése vagy új adók létrehozása helyett. Csökkenteni kell vagy meg kell szüntetni az adómentességeket, a kedvezményes héamértéket vagy a jövedéki adóval kapcsolatos mentességeket. A környezetet károsító támogatásokat fokozatosan meg kell szüntetni[8]. A rejtett gazdaság csökkentésére, az adóelkerülés elleni küzdelemre[9] és az adóigazgatás nagyobb hatékonyságának biztosítására irányuló szisztematikus fellépések révén fokozni kell az adótörvényeknek való megfelelést.
- Az adósságfinanszírozást érintő társasági adó túlsúlyának mértékét csökkenteni kell.
- El kell végezni az ingatlanadózás reformját a lakáságazattal kapcsolatos pénzügyi kockázatok előfordulásának megelőzése érdekében. Különösen fontos felülvizsgálni az adórendszereknek azon aspektusait, amelyek növelik a háztartások túlzott eladósodását, és amely jellemzően a jelzálogra vonatkozó adókedvezmények eredményeképp jön létre.

A legtöbb intézkedés kapcsán részletes országspecifikus ajánlásokat adtak ki, és uniós szintű szakértői felülvizsgálati tevékenységeket szerveznek a haladás és a bevált gyakorlat felülvizsgálata érdekében. Jelenleg a végrehajtás jelenti a legnagyobb kihívást.

---

[7] Európai Bizottság, „Az uniós tagállamok adóreformjairól szóló 2012. évi jelentés”, European Economy, 6/2012.

[8] 2013-ban a tagállamok új bevételekhez fognak jutni az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének harmadik szakasza keretében zajló kibocsátási jogok árverése révén.

[9] A Bizottság hamarosan cselekvési tervet nyújt be az adócsalás és adókikerülés elleni küzdelem fokozására vonatkozóan, a jó adóügyi kormányzás biztosítását célzó iránymutatással együtt.

2. A NORMÁLIS HITELNYÚJTÁS VISSZAÁLLÍTÁSA A GAZDASÁGBAN

A válság hosszú távú hatást gyakorol számos állami és magánszektorbeli szereplő pénzügyi helyzetére, befolyásolva a befektetők és hitelezők bizalmát, valamint a pénzügyi ágazat hatékonyságát. Az állampapírpiacokat és a bankszektort jellemző feszültségek egymást erősítették, finanszírozási nehézségeket okozva sok hitelfelvevő számára. Ezek a fejlemények továbbá a pénzügyi rendszer töredezettségét eredményezték a nemzeti határok mentén, a pénzügyi tevékenységek pedig visszaszorultak a nemzeti piacokra. Az ennek eredményeképp a finanszírozáshoz való korlátozott mértékű vagy költséges hozzáférés számos, befektetni szándékozó vállalkozás és háztartás számára ma is jelentős mértékben akadályozza a fellendülést Európa szerte. A nagyfokú eladósodottság ugyanakkor azt jelenti, hogy számos gazdasági szereplőnek csökkentenie kell pénzügyi elkötelezettségét vagy növelnie kell megtakarításait. Az ilyen „tőkeáttétel-csökkentés" szintén akadályozhatja a fellendülést rövid távon. Ezek a problémák különösen égetőek a sérülékeny euróövezethez tartozó tagállamokban.

Folyamatban vannak uniós szintű intézkedések a pénzügyi ágazatot fenyegető kockázatok kezelésére, és a szabályozási és felügyeleti rendszereink korábbi gyengeségeinek kezelésére vonatkozóan.

- Összehangolt erőfeszítés révén értékelték a bankszektort és a bankok feltőkésítését fenyegető kockázatokat. A veszteségek elszámolása és a bankok mérlegeinek megtisztítása kulcsfontosságú a piacokba vetett bizalom növelése érdekében, és ezt késedelem nélkül kell elvégezni.
- Új uniós felügyeleti hatóságok működnek 2011 januárja óta, és a pénzügyi intézményekre alkalmazható jogi keret megerősítését célzó egységes szabálykönyv létrehozásán dolgoznak. A banktőkéről, likviditásról, betétbiztosítási rendszerekről és a bankszanálásról szóló bizottsági javaslattal kapcsolatos gyors megállapodásra van szükség ahhoz, hogy egységesebb keretet lehessen létrehozni a pénzügyi válságok megelőzésére és kezelésére.
- Szorosabban nyomon követik a magánszemélyek eladósodási szintjét és a kapcsolódó pénzügyi kockázatokat, mint például az ingatlanbuborékot az Európai Rendszerkockázati Testületen (ERKT) keresztül és a makrogazdasági egyensúlyhiányt kezelő új uniós eljárás révén.
- A gazdasági és monetáris unió megerősítésének egyik építőelemeként a Bizottság bankunió létrehozását javasolta, beleértve az egységes felügyeleti mechanizmust, az Európai Központi Bank fennhatósága alatt, a bankok felügyeletére vonatkozó szabályok további uniós szintű integrálása érdekében. Egy ilyen mechanizmus létrehozása megteremti továbbá a feltételeket az Európai Stabilitási Mechanizmus számára azon bankok közvetlen feltőkésítéséhez, amelyek nem tudnak a piacokról tőkét szerezni.

A tagállamok többet tehetnek nemzeti szinten az alternatív finanszírozási formák előmozdítása, a likviditás növelése és a vállalatoknak a bankfinanszírozástól való hagyományos függésének csökkentése érdekében, például:

- Új tőkeforrások ösztönzése révén, beleértve a vállalkozások egymás közötti hitelezését, több lehetőséget teremtve a vállalati kötvények kibocsátására és megkönnyítve a kockázati tőkéhez való hozzáférést.

- A hatóságok általi késedelmes kifizetések csökkentése által, mivel azok átlagos időtartama tovább nőtt a válság ideje alatt, és ez különös terhet ró a kkv-kra, egy már egyébként is kedvezőtlen üzleti környezetben. A késedelmes fizetésekről szóló uniós irányelven keresztül, amelyet 2013 márciusáig kell átültetni, és amely 30 napra csökkenti a késedelem határidejét, és javítja a kártérítést késedelmes kifizetés esetén.
- Az állami bankok és a garanciaintézetek szerepének növelése révén a kkv-k finanszírozása kapcsán. Ez vonatkozhat a magánbefektetők által vállalt egyes kockázatokra, és kompenzálhatja a likviditáshiányt vagy a finanszírozandó vállalkozás kis méretét, többek között az értékpapírosítás új formáin keresztül.
- Az innovatív rendszerek, például az állami rendszerek támogatása által, amely lehetővé teszi a bankok számára, hogy alacsonyabb áron jussanak hitelhez, amennyiben növelik a hosszú távú hitelezést a vállalkozások számára vagy olcsóbb és könnyebben hozzáférhető kölcsönöket biztosítanak a kkv-k számára.
- A kiegyensúlyozott megközelítés biztosítása révén a végrehajtásokra vonatkozóan jelzáloghitelezés esetében, védelmet biztosítva ezáltal a veszélyeztetett háztartások számára, megelőzve egyúttal, hogy a bankok mérlegei túlterheltek legyenek. Ezen intézkedések közé tartozik az egyéni fizetésképtelenségi rendszerek bevezetése, amelyek lehetővé teszik a jelzáloghitelek feltételeinek módosítását a végrehajtások elkerülése érdekében.

Ezenfelül fontos teljes mértékben kihasználni a meglévő vagy új uniós pénzügyi eszközöket, amelyek katalizátorként működhetnek a célzott befektetések esetében, különösen kulcsfontosságú infrastruktúrák esetében:

- Az Európai Beruházási Banknak (EBB) szánt extra 10 milliárd EUR összegű céltartalék lehetővé fogja tenni 60 milliárd EUR összegű kiegészítő finanszírozás biztosítását az elkövetkező három vagy négy év alatt, és maximálisan ennek a háromszorosát fogja felszabadítani egyéb finanszírozóktól.
- A projektkötvények kibocsátása fontos új kockázatmegosztó eszköz a magánfinanszírozás felszabadításához, például biztosítási vállalatoktól és nyugdíjalapoktól, kiegészítve a hagyományos bankhiteleket. Számos projekt jelenleg az EBB általi előkészítés előrehaladott szakaszában van.
- A Növekedési és Munkahely-teremtési Paktum részeként a Bizottság a tagállamokkal közösen folytatja az uniós strukturális alapok átprogramozását és felhasználásának felgyorsítását a növekedés támogatása érdekében, különösen a kkv-k esetében. A tagállamoknak ezenfelül nemzeti reformprogramjukban jelezniük kell, hogy milyen módon kívánják felhasználni a strukturális alapokat a növekedést ösztönző prioritások fokozása érdekében az új programokban (2014–2020). A versenyképességi és innovációs program eszközeit szintén teljes mértékben ki kell használni, amelyből 2,1 milliárd EUR-t már mobilizáltak kockázati tőkealap formájában és 11,6 milliárd EUR összegű kölcsönt nyújtottak kkv-k számára.

3. A JELENLEGI ÉS JÖVŐBENI NÖVEKEDÉS ÉS VERSENYKÉPESSÉG ÖSZTÖNZÉSE

A válság jelentős változásokat idéz elő a gazdaságban, egyes hagyományosabb ágazatok súlyosabban sérültek, az újabbak nehezen boldogulnak. A gyorsütemű átalakítás kihívást jelent, azonban egyben lehetőséget is nyújt a növekedés és munkalehetőségek lehetséges új

forrásainak feltárására[10]. Ezek a kiigazítások kiegészítik és sok esetben korrigálják a hosszabb távú versenyképességi kihívásokat, amelyekkel sok gazdaság néz szembe. A riasztási mechanizmus keretében készült éves jelentés, amelyet ezzel a jelentéssel együtt fogadtak el, rávilágít, hogy az áralapú és az általános versenyképesség javulása pozitívan járul hozzá a külső egyensúlyhiány javításához, igaz, némi időeltolódással. A nagy piaci nyomás alatt álló tagállamok jelentős reformokat hajtottak végre, azonban számos tagállamban még többet kell tenni a belső és külső versenyképesség javítása érdekében.

Ahogy az országspecifikus ajánlások rávilágítottak, nem létezik „egyenmegoldás", azonban vannak közös célkitűzések, számos megfontolandó reform és sok példa a bevált gyakorlatra – beleértve a világ európai vezetőinek példáit –, amelyekből tanulni lehet. Egyes reformok esetében időbe telik, míg hatásuk érezhető, mások azonnali eredményeket hoznak.

Néhány keretfeltételnek rendelkezésre kell állnia nemzeti szintén, és a prioritások közé tartozik:

- Az innováció és új technológiák ösztönzése, valamint az állami és magán K+F befektetések szintjének növelése. A hatóságok általi célzott támogatás és a kutatási támogatásokért való fokozottabb verseny fontos szerepet játszik ebben.
- Az oktatási és képzési rendszerek teljesítményének, valamint az általános képzettségi szintnek a növelése, a munka és az oktatás szorosabb összekapcsolása.
- Az üzleti környezet fejlesztése, egy üzlet elindítására vonatkozó szabályok enyhítése, az engedélyezés és az adómegfelelés egyszerűsítése, valamint a vállalkozásokra háruló adminisztratív terhek csökkentése. A munkahelyekben gazdag ágazatokat, például az építőipart, az üzleti szolgáltatásokat, logisztikát, idegenforgalmat és a nagykereskedelmet érintő akadályokat meg kell szüntetni.
- A zöld gazdaságban rejlő lehetőségek kiaknázása egy kiszámítható szabályozási keret létrehozása, valamint új piacok és technológiák kialakításának ösztönzése révén. Ambiciózusabb energiahatékony felújítási programok – beleértve, de nem kizárólagos jelleggel az uniós energiahatékonysági irányelvben szereplő követelményeket – különösen fontos megtakarításokat és munkahelyeket eredményezhetnek, a környezeti hasznok mellett. A jobb hulladékgazdálkodás, vízgazdálkodás és az újrahasznosítási iparágak jelentős munkahelyteremtő potenciállal rendelkeznek, és egyben biztosítják a szűkös források és anyagok ellátását.

Az európai egységes piac számos lehetőséget biztosít az üzleti vállalkozásoknak a fejlődésre és a fogyasztóknak arra, hogy kihasználják a jobb szolgáltatásokat és termékeket. A szolgáltatások terén számos előnyhöz lehet jutni, amennyiben a tagállamok javítják a szolgáltatási irányelv alkalmazását az alábbiak révén:

- Eleget tesznek kötelezettségeiknek a szolgáltató nemzetiségén vagy lakóhelyén alapuló korlátozások eltörlése kapcsán.
- Felülvizsgálják a szakmai szolgáltatások nyújtása szabályozásának szükségességét és arányosságát, különös tekintettel a rögzített díjakra, valamint a vállalatok szerkezetére és a tőketulajdonra vonatkozó korlátozások esetében.

[10] Az ezt a jelentést kísérő egységes piac integrációjáról szóló jelentés (COM(2012)752) a növekedés kiaknázatlan forrásainak eseteit mutatja be. További információ található „Az Európa hiányából adódó költség: az egységes piacban rejlő, még kiaknázatlan lehetőségek" című, hamarosan megjelenő bizottsági tanulmányban.

- Az indokolatlan kettős szabályozás megszüntetése érdekében felülvizsgálják a szolgáltatásnyújtás szabadságáról szóló záradék alkalmazását az olyan ágazatokban, mint az építőipar, üzleti szolgáltatások és idegenforgalom, valamint biztosítják az átlátható árképzést az egészségügyi szolgáltatások területén.
- Fokozzák a versenyt a kiskereskedelmi ágazatban az üzemeltetési korlátozások csökkentése révén, különös tekintettel a gazdasági szükségesség vizsgálatának megszüntetésére.

A hálózatos iparágak teljesítménye Európában szintén negatív hatással van a gazdaság többi részére és jelentős mértékben javulhat az alábbiak révén:

- Megfelelő ösztönzők kifejlesztése a nagy sebességű internet-infrastruktúra gyors bővítésére országszerte, valamint a mobil adatforgalom javítása. A kormányoknak frekvenciasávokat kell felszabadítaniuk a vezeték nélküli széles sávú szolgáltatások számára.
- Biztosítani kell a harmadik energiacsomag teljes körű átültetését és végrehajtását, különös tekintettel a hálózatok szétválasztására, a nemzeti szabályozók függetlenségének és szükséges hatásköreinek biztosítására, valamint a szabályozott energiaárak fokozatos megszüntetésére, védelmet biztosítva egyúttal a kiszolgáltatott fogyasztók számára.
- Fel kell gyorsítani az egységes európai égbolt kialakítását a légiforgalmi szolgáltatás töredezettségének csökkentése és a légtér szervezésének javítása révén.
- Meg kell nyitni a belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatásokat a verseny előtt, különösen az infrastruktúrához való egyenlő hozzáférés révén.
- Megfelelően integrálni kell a kikötőket a logisztikai láncba a kikötői szolgáltatások piacra lépési korlátainak megszüntetésével.
- Meg kell szüntetni a meglévő kabotázskorlátozásokat a nemzetközi szállítás keresleti és kínálati igényeinek összeegyeztetése érdekében.
- Az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvvel összhangban alkalmazni kell az átláthatóságra vonatkozó harmonizált szabályokat, és az üzleti vállalkozásokra és a fogyasztókra vonatkozó tájékoztatási követelményeket.

A termékpiacok teljesítménye szintén nagymértékben javulna, amennyiben a nemzeti szabványügyi testületek teljesítenék az uniós szinten meghatározott célkitűzéseket, különös tekintettel a nemzeti szabványokról az európai szintű szabványokra való áttérésre. Teljes mértékben ki kell használni az IKT-termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó műszaki szabályok bejelentését, elősegítve azok érvényesülését az egységes piacon.

4. A MUNKANÉLKÜLISÉG KÉRDÉSÉNEK ÉS A VÁLSÁG TÁRSADALMI KÖVETKEZMÉNYEINEK KEZELÉSE

Az elmúlt évben 2 millióval nőtt a munkanélküliek száma, és számuk jelenleg meghaladja a 25 milliót. A munkanélküliségi ráta 10,6 % az EU-ban és 11,6 % az euróövezetben. A tartós munkanélküliség aránya nő és közel minden második munkanélküli több mint egy éve nem talál munkát. A helyzet jelentősen eltérő Európa egyes részein, a nemzeti munkanélküliségi ráta átlagosan 5 % és 25 % között mozog. A fiatalokat különösen súlyosan érinti a

munkanélküliség, amely egyes országokban 50 % feletti[11], azonban ez más korosztályokat is érint.

Tekintettel a munkanélküliség időszakának hosszára, a gazdaság gyors átalakítására és a munkakeresés nehézségeire, fennáll annak a kockázata, hogy a munkanélküliség egyre inkább strukturális jelleget ölt és egyre több ember kényszerül kilépni a munkaerőpiacról[12]. Egyértelmű jelei vannak, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztettség kockázata számos tagállamban nő[13]. A szociális védelmi rendszerekre nehezedő további nyomás szintén befolyásolja az országokat jóléti funkcióik teljesítésében.

A gyenge növekedési kilátások, a gazdasági fellendülés és a munkaerőpiac élénkülése közötti időbeli eltérés azt jelenti, hogy a foglalkoztatottsági helyzet kapcsán nem várható azonnali vagy automatikus előrelépés. Ez jelentős kihívást jelent az EU egésze, valamint a leginkább érintett országok számára, és a hatóságoktól és a társadalmi partnerektől határozottabb fellépést követel meg.

A jelenlegi válság hatása mellett Európa egyes részein az idősödő, és a munkaképes korú népesség hamarosan bekövetkező csökkenésének strukturális tendenciája is különleges kihívást jelent. Az idősebb munkavállalók számára a korengedményes nyugdíjazás ösztönzése abban a reményben, hogy helyükbe fiatalokat vesznek fel, olyan politika, amely rendkívül eredménytelennek és meglehetősen költségesnek bizonyult a múltban, és ezt nem szabad megismételni.

A magas szintű munkanélküliség ellenére is tapasztalható a szaktudás hiánya, valamint a készségigények és a készségkínálat közötti összhang hiánya, egyes régiókban vagy ágazatokban nincsenek az igényeknek megfelelő munkavállalók. A munkaerő-piaci részvétel növelése, a készségszintek javítása és a mobilitás elősegítése továbbra is sürgős prioritás.

Számos ambiciózus reformot hajtanak végre Európa-szerte. A pénzügyi nyomás alatt lévő országokban intézkedéseket hajtottak végre a cégeken belüli rugalmas munkafeltételek elősegítése, az általános szerződések kapcsán fizetett végkielégítések csökkentése, valamint az egyedi vagy kollektív elbocsátási eljárások egyszerűsítése érdekében. A bérek megállapítása kapcsán való rugalmasság elősegítése érdekében is történtek lépések, mint például azon feltételek könnyítése a cégek számára, hogy a magasabb szintű kollektív szerződésekből kilépjenek, valamint az ágazati bérmegállapodások felülvizsgálata.

A munkahelyteremtő fellendülésre való felkészülés

A munkaerőpiac ellenálló képessége fokozásának érdekében tett további erőfeszítések, valamint a humán tőkébe való befektetés elengedhetetlen a cégek munkaerő-felvételben és kiigazításban való támogatásához, valamint ahhoz, hogy lehetővé tegyék az emberek számára, hogy aktívak maradjanak és kihasználják az adódó lehetőségeket. A hatóságok mellett a

---

[11] A tavalyi évben a Bizottság cselekvési munkacsoportokat állított fel, hogy azok segítsék a legmagasabb ifjúsági munkanélküliségi aránnyal rendelkező országokat az uniós alapok átprogramozásában, a fiatalokat célzó képzési és munkalehetőségek támogatása érdekében. Az első eredmények az alábbi honlapon találhatók: http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/pdf/council_dinner/youth_action_team_hu.pdf

[12] Az ehhez a jelentéshez mellékelt közös foglalkoztatási jelentéstervezet szolgáltat részletesebb információt.

[13] A szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélye által fenyegetett emberek száma 2008 óta 13 tagállamban nőtt azon 23 közül, amelyek kapcsán adatok állnak rendelkezésre.

szociális partnerek is kulcsfontosságú szerepet töltenek be. A Bizottság ezért különösen az alábbiakat javasolja:

- Korlátozni kell a munka adóterheit, nevezetesen az alacsonyan fizetett munkák esetében, azon tágabb erőfeszítések részeként, hogy az adóterheket elterelj ék a munkáról. A társadalombiztosítási járulékok átmeneti csökkentése vagy az új munkavállalókat, nevezetesen az alacsony képzettségű vagy tartósan munkanélküli munkavállalókat érintő foglalkoztatás-támogatási rendszerek szintén tekinthetőek a munkahelyteremtés eszközének, feltéve, ha ezek célzott intézkedések.
- A munkaerőpiacok további modernizálása a foglalkoztatással kapcsolatos jogszabályok egyszerűsítése és a rugalmas munkafeltételek kialakítása révén, beleértve a csökkentett munkaidőt és a munkával töltött életszakasz meghosszabbítását eredményezhető munkavégzési környezetet. A foglalkoztatás védelme terén a különböző típusú szerződések közötti különbségek csökkentése számos országban szintén eredményezheti a munkaerőpiac szétdaraboltságának, valamint a be nem jelentett munkavégzés mértékének a csökkentését. A munkanélküli ellátások hatását nyomon kell követni a megfelelő jogosultság és a hatékony munkakeresési feltételek biztosítása érdekében.
- A bérszabályozó rendszerek, különösen az indexálási mechanizmusok hatásának nyomon követése, és szükség esetén módosítása érdekében tiszteletben kell tartani a nemzeti konzultációs gyakorlatot a termelékenység alakulásának és a munkahelyteremtés támogatásának megfelelőbb kifejezése érdekében. Fontos, hogy a minimálbérszint helyes egyensúlyt teremtsen a munkahelyteremtés és a megfelelő jövedelem között.
- Ki kell aknázni a fejlődő ágazatokban, mint például a zöld gazdaságban, az egészségügyben és az információs és kommunikációs technológiák ágazatában rejlő foglalkoztatási potenciált jövőorientált és megbízható jogi kereten belül, a megfelelő készségek fejlesztése és a célzott köztámogatás révén[14].

A foglalkoztathatóság szintjének fellendítése, különösen a fiatalok körében

A tagállamoknak ugyanakkor többet kellene tenniük a munkanélküliség elleni küzdelem, a foglalkoztathatóság fokozása, a munkahelyekhez való hozzáférés támogatása, valamint a munka világába való visszatérés támogatása érdekében, különös tekintettel a tartósan munkanélküliekre és a fiatalokra. Ezek az intézkedések az alábbiakat tartalmazzák:

- Az állami foglalkoztatási szolgálatok tevékenységének ösztönzése, a munkaerő-piaci intézkedések fellendítése, beleértve a készségek fejlesztését, a munkahelykeresés egyénre szabott támogatását, a vállalkozói szellem és az önfoglalkoztatás ösztönzését, valamint a mobilitási támogatási rendszereket. Ezen tevékenységek vagy erőfeszítések hatékonyságának fokozását célzó további források ellenére a támogatás nem elegendő a regisztrált álláskeresők vonatkozásában számos országban.
- Az iskolai lemorzsolódás mértékének csökkentése, valamint az iskolából a munka világába való átmenet megkönnyítése, minőségi szakmai gyakorlatok, gyakorlati képzések és kettős tanulási modellek segítségével – a tanóra jellegű oktatás összekapcsolása a munkahelyen szerzett gyakorlati tapasztalatokkal. Szükség van a vállalkozói készségek fejlesztését célzó erőfeszítésekre az új vállalkozások

[14] A Bizottság meghatározta a foglakoztatási potenciál kiaknázásának módjait „Út a munkahelyteremtő fellendülés felé” című, 2012. április 18-i közleményében (COM(2012)173).

létrehozásának támogatásához, valamint a fiatalok foglalkoztathatósági szintjének növeléséhez[15].

- Ifjúsági garanciarendszerek kidolgozása és bevezetése, amelyek keretében valamennyi 25 évnél fiatalabb személy állásajánlatot kap, valamint további oktatásban, tanulószerződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben vehet részt az iskola elvégzését vagy munkanélkülivé válását követő négy hónapon belül. Ezek a rendszerek az Európai Szociális Alapból társfinanszírozhatók[16].
- A munkaerő-piaci részvétel és a második keresők számára a munkahelyekhez való hozzáférés megkönnyítése megfelelő adókedvezmények és magas színvonalú, megfizethető gyermekgondozási szolgáltatások biztosítása révén.
- Az egész életen át tartó tanulás rendszereihez való hozzáférés megkönnyítése az aktív életkor alatt, beleértve az idősebb munkavállalókat is, az egyedi készségek oktatásának biztosításával, alkalmazásával és frissítésével foglalkozó állami és magánintézmények közötti partnerségek erősítése révén.
- Az oktatás, az egész életen át tartó tanulás rendszerei és a munkaerő-piaci igények közötti kapcsolat javítása. Rövid, két éves képzési idejű felsőfokú végzettség olyan területen, amely kapcsán kevés a szakképzett munkaerő, valamint a célzott mobilitási programok is rendkívül hatékonynak bizonyulhatnak bizonyos körülmények között.
- A határokon átnyúló munkaerő-mobilitás ösztönzése a jogi akadályok megszüntetése, valamint a szakmai képesítések és gyakorlat elismerésének megkönnyítése révén. Erősíteni kell a foglalkoztatási szolgálatok közötti együttműködést, és az EURES-hálózat megalapozhatja az integráltabb európai munkaerőpiacot.

A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem

A fenti intézkedések mellett további erőfeszítésekre van szükség a szociális védelmi rendszereknek a válság hatásainak ellensúlyozása kapcsán való hatékonysága biztosításának, a társadalmi befogadás előmozdításának és a szegénység elleni küzdelem érdekében:

- Aktív befogadási stratégiákat kell kidolgozni, ide értve a hatékony és megfelelő jövedelemtámogatást, a szegénység elleni intézkedéseket, beleértve a gyermekszegénységet, valamint a széles körű hozzáférést a megfizethető és magas színvonalú szolgáltatásokhoz, például a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz, gyermekgondozáshoz, lakhatáshoz és energiaellátáshoz.
- A szociális segély és az aktivizálási intézkedések közötti kapcsolatot erősíteni kell személyre szabott szolgáltatások (egyablakos ügyintézés) és annak javítását célzó erőfeszítések révén, hogy a veszélyeztetett csoportok elfogadják az intézkedéseket. A munkaerőpiac fellendülését követően fontos a válsághoz kapcsolódó intézkedések megszüntetése, biztosítva ugyanakkor az alapvető védőhálók megőrzését.

5. A KÖZIGAZGATÁS MODERNIZÁLÁSA

[15] A Bizottság 2012. november 20-án elfogadta az oktatási rendszerek újragondolásáról szóló közleményt (COM(2012)669).

[16] A Bizottság hamarosan előterjeszt egy „ifjúságfoglalkoztatási intézkedéscsomagot”.

Az államháztartásokra nehezedő nyomás újabb lendületet adott a közigazgatás modernizálásához. Az EU-ban a közkiadások a GDP majdnem 50 %-át teszik ki, és a közszférában dolgozik az összes munkavállaló 17 %-a.

Az évek során számos tagállam hajtott végre intézkedéseket közszolgáltatásai hatékonyságának, átláthatóságának, valamint a közigazgatás és a bírói kar színvonalának fokozása érdekében. Ezek a reformok különösen mélyrehatóak voltak a pénzügyi nehézségekkel küzdő országokban. Ezen reformok közé tartozik a helyi és központi önkormányzatok átszervezése, a közszféra bérrendszerének és az állami tulajdonban lévő vállalkozások irányításának ésszerűsítése, a közbeszerzési eljárások reformja, a közkiadások rendszeres és átfogó felülvizsgálata, a közszférán belül a hatékonysági intézkedések ösztönzése, mint például a megosztott szolgáltatások és információtechnológiai megoldások fokozottabb használata. A tagállamok és a Bizottság számos esetben technikai segítségnyújtás biztosítása vagy cseréje révén működött együtt.

A fent már vázolt különböző intézkedések – az uniós jogszabályok teljes körű és megfelelő átültetése, az adóbehajtás és az egészségügyi rendszerek hatékonysága, a kifizetésekben mutatkozó késedelmek csökkentésének szükségessége és az állami foglalkoztatási szolgálatok szerepe – jelentős pozitív hatást gyakorolhatnak és ezeket végre kell hajtani. A Bizottság emellett úgy véli, hogy a további tényezők is jelentősen hozzájárulnak a növekedéshez:

- Hatékony és eredményes pénzgazdálkodás végrehajtása a közbeszerzési lehetőségek teljes körű kihasználása révén a piaci versenyhelyzet támogatása és az egységes piacon belüli elektronikus közbeszerzési kapacitások növelésének érdekében. Ezek a fellépések nemcsak nagyobb hatékonyságot és méltányosságot eredményeznek, de a korrupció elleni küzdelmet is segítik.
- Az üzleti vállalkozásokra vonatkozó szabályozási keret egyszerűsítése, valamint az adminisztratív terhek és a bürokrácia csökkentése, különösen nemzeti szinten.
- A közigazgatás széles körű, interoperábilis digitalizálásának biztosítása, amelynek célja a felhasználóbarát eljárások elősegítése a szolgáltatást nyújtók és az azt igénybe vevők számára, valamint a közigazgatási egyszerűsítés és átláthatóság fokozása. Az online szolgáltatások és kutatóközpontok határokon átívelő interoperabilitása az EU-n belül különös jelentőséggel bír.
- Az igazságszolgáltatási rendszerek színvonalának, függetlenségének és hatékonyságának előmozdítása, valamint a követelések ésszerű időkereten belül való teljesítésének biztosítása, és az alternatív vitarendezési mechanizmusok alkalmazásának ösztönzése. Ez várhatóan csökkenteni fogja az üzleti vállalkozások költségeit és vonzóbbá fogja tenni az országot a külföldi befektetők számára.
- Az uniós strukturális alapok jobb felhasználása az adminisztratív kapacitást célzó erőfeszítések fokozása révén az idei évben, a felhasználatlan összegek gyorsabb elosztása érdekében.

KÖVETKEZTETÉS

Európa lassanként kilábal az eddigi legmélyebb pénzügyi és gazdasági válságból. A tagállamok különböző helyzetből indulnak, az előttük álló kihívások jellege és mértéke nem azonos, és a reformok üteme is eltérő. A helyzet továbbra is törékeny. A reformok végrehajtása folyamatban van, fontos kiigazításokat még most is végeznek, azonban vannak

arra utaló jelek, hogy a következő év folyamán érezhető lesz a fellendülés. Azokban a tagállamokban, amelyek mélyreható reformokat hajtanak végre, az erőfeszítések eredménye kezd megmutatkozni: csökkenőben vannak az egyensúlyhiányok, és ezzel párhuzamosan nő a versenyképesség.

E folyamatnak a célja nem csupán a növekedéshez való visszatérés, hanem egy újfajta növekedés alapjainak a megteremtése a válságot követően. A nemzeti és uniós szintű strukturális reformoknak fokozniuk kell az EU versenyképességét globális szinten, növekedést kell előidézniük az EU-n belül fenntartható és olyan tevékenységek révén, amelyek a prosperáló, befogadó és erőforrás-hatékony jövő kialakításához szükséges szakpolitikákat és eszközöket biztosítanak az EU számára. A szolidaritás és a méltányosság – az egyes országokon belül, de egész Európa-szerte –alapvető elem annak biztosításához, hogy az erőfeszítések politikai és társadalmi szempontból elfogadhatóak legyenek, és valamennyiünk érdekét szolgálják.

Számos fontos döntést már meghoztak a tagállamokban és uniós szinten egyaránt. Most folytatnunk kell az elkezdett munkát és végre kell hajtani a jóváhagyott döntéseket. A bizalom helyreállítása és a növekedéshez való visszatérés érdekében kulcsfontosságú a reformok ütemének megőrzése, különösen az alábbi területeken:

- Az államháztartást helyre kell állítani a fenntarthatósága biztosítása érdekében. Ez nemcsak a befektetők bizalma szempontjából fontos rövid távon, hanem azért is, hogy teljesítsük az elöregedő társadalom igényeit, valamint hogy megőrizzük a lehetőségeket a jövő generációi számára. A költségvetési konszolidáció üteme és jellege eltérő lehet: egyes tagállamoknak gyorsan csökkenteniük kell a hiányt, más tagállamoknak nagyobb a mozgástere. A növekedésre gyakorolt bármilyen negatív hatást rövid távon csökkenteni lehet az államháztartás kiadási és bevételi oldalait célzó megfelelő intézkedések segítségével.

- A pénzügyi ágazat helyreállítását célzó erőfeszítéseket folytatni kell a pénzügyi stabilitás megteremtéséhez, valamint a megfelelőbb pénzügyi feltételek kialakításához a gazdaság számára, igénybe véve többek között alternatív finanszírozási forrásokat is. További uniós szintű előrelépésre van szükség integrált felügyeleti keret kialakításához és a pénzügyi intézmények esetében alkalmazandó jogi keret megerősítéséhez.

- A strukturális reformokat a növekedés ösztönzése és a versenyképesség fokozása érdekében kell végrehajtani. Az intézkedések széles köre jöhet számításba nemzeti szinten, a hatályban lévő uniós jogszabályok pedig a változás katalizátoraként működhetnek. A tagállamokban és a harmadik országokban alkalmazott bevált gyakorlatokból sokat lehet tanulni.

- A munkaerő-piaci és társadalmi helyzet sürgős válaszintézkedéseket tesz szükségessé. Az aktív munkaerő-piaci intézkedések fokozása, az állami foglalkoztatási szolgálatok megerősítése és javítása, a foglalkoztatással kapcsolatos jogszabályok egyszerűsítése, valamint a bérek növekedésének a munkahelyteremtéshez való hozzájárulásának biztosítása a stratégia fontos elemeit képezik. A fiatalok helyzetére továbbra is különleges figyelmet kell fordítani. Az erőfeszítéseket fokozni kell továbbá a társadalmi befogadás elősegítése és a szegénység megelőzése érdekében az alapvető fontosságú védőhálók megerősítése révén.

- A nemzeti és uniós szintű növekedési stratégiákat csak hatékony közigazgatás mellett lehet végrehajtani. Folytatni lehet a modernizálást például a közbeszerzés területén, a közigazgatás digitalizálása kapcsán, javítani lehet az igazságszolgáltatási rendszerek színvonalát és függetlenségét, valamint az uniós strukturális alapok eredményesebb és hatékonyabb felhasználását.

Az éves növekedési jelentésben foglalt iránymutatásról uniós szintű egyeztetést fognak tartani jövő márciusban a tavaszi Európai Tanács munkájának előkészítése céljából, valamint az aktualizált nemzeti programok és országspecifikus ajánlások előkészítését elősegítendő. A Bizottság szorosan együttműködik a nemzeti hatóságokkal, beleértve a nemzeti parlamenteket, uniós intézményeket és más érdekelt feleket a közös felelősségtudat kialakítása, valamint annak érdekében, hogy szélesebb körű uniós erőfeszítések segítségével elért fejlődés révén kivezessék az EU-t a válságból, és megteremtsék az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést EU-szerte.